

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

SCHÉMA ŠTÁTNEJ POMOCI

na podporu

**vyhľadávania, prieskumu a overovania zdrojov geotermálnej energie
pre energetické využitie z Fondu na spravodlivú transformáciu**

Program Slovensko

Priorita: 8P1 Fond na spravodlivú transformáciu

Špecifický cieľ: JSO8.1 Umožnenie regiónom a ľuďom riešiť dôsledky v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej oblasti, ako aj v oblasti zamestnanosti spôsobené transformáciou smerom k energetickým a klimatickým cieľom Únie na rok 2030 a k dosiahnutiu cieľa klimaticky neutrálneho hospodárstva Únie do roku 2050 na základe Parížskej dohody.

Opatrenie: 8.2.1 Podpora čistej energie
8.2.1 Podpora čistej energie a obehového hospodárstva

Bratislava, august 2024

OBSAH

A) PREAMBULA	2
B) PRÁVNÝ ZÁKLAD A SÚVISIACE PREDPISY	2
C) POUŽITÉ DEFINÍCIE	4
D) ÚČEL POMOCI	5
E) POSKYTOVATEĽ POMOCI	5
F) PRIJÍMATEĽ POMOCI	6
G) ROZSAH PÔSOBNOSTI	6
H) OPRÁVNENÉ PROJEKTY	8
I) OPRÁVNENÉ VÝDAVKY	9
J) FORMA POMOCI	9
K) VÝŠKA POMOCI A INTENZITA POMOCI	10
L) STIMULAČNÝ ÚČINOK	10
M) PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI.....	11
N) KUMULÁCIA POMOCI	11
O) MECHANIZMUS POSKYTOVANIA POMOCI.....	12
P) ROZPOČET	13
Q) TRANSPARENTNOSŤ A MONITOROVANIE.....	13
R) KONTROLA A AUDIT	14
S) PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ SCHÉMY.....	15
T) PRÍLOHY.....	15

A) PREAMBULA

1. Schéma štátnej pomoci na podporu vyhľadávania, prieskumu a overovania zdrojov geotermálnej energie pre energetické využitie z Fondu na spravodlivú transformáciu (ďalej len "schéma") je vypracovaná v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení.
2. Predmetom tejto schémy je poskytovanie štátnej pomoci (ďalej len „pomoc“) podľa článku 49 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení, na štúdie alebo poradenské služby, vrátane energetických auditov, priamo súvisiace s investíciami na využitie geotermálnej energie na výrobu tepla, elektriny alebo kombinovanej výroby elektriny a tepla, s cieľom podporiť vyhľadávanie, prieskum a overovanie zdrojov geotermálnej energie pre energetické využitie a plnenie cieľov a požiadaviek ustanovených Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov v platnom znení.
3. Pomoc poskytovaná podľa tejto schémy spadá do podpory umožnenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu v platnom znení.

B) PRÁVNÝ ZÁKLAD A SÚVISIACE PREDPISY

Právnym základom pre poskytovanie pomoci podľa tejto schémy sú:

- článok 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (ďalej len „ZFEÚ“);
- nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014) v platnom znení (ďalej len „nariadenie o skupinových výnimkách“);
- zákon č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevkoch z fondov EÚ“);
- zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“);
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku v platnom znení (ďalej len „nariadenie o spoločných ustanoveniach“);

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu v platnom znení (ďalej len „nariadenie o FST“);
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 v platnom znení;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „smernica (EÚ) 2018/2001“) v platnom znení;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (ďalej len „smernica (EÚ) 2019/944“) v platnom znení;

Zoznam osobitných predpisov súvisiacich s poskytovaním pomoci podľa tejto schémy:

- zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“);
- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;

- zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov;
- Plán spravodlivej transformácie územia¹;
- Program Slovensko¹.

C) POUŽITÉ DEFINÍCIE

Na účely schémy platia nasledujúce definície:

- **Centrálny register** je informačný systém verejnej správy podľa § 11 ods. 1 zákona o štátnej pomoci, ktorý obsahuje údaje o poskytnutej pomoci v Slovenskej republike. Správcom informačného systému je Protimonopolný úrad Slovenskej republiky. Funkciu Centrálného registra plní Informačný systém pre evidenciu a monitorovanie pomoci (ďalej len „IS SEMP“). IS SEMP je verejne dostupný na webovom sídle: <https://semp.kti2dc.sk/>.
- **Energia z obnoviteľných zdrojov energie** je energia vyrobená v zariadeniach, v ktorých sa využívajú len OZE, ako aj, pokiaľ ide o výhrevnosť, tá časť energie, ktorá sa vyrába z obnoviteľných zdrojov energie v hybridných zariadeniach, ktoré využívajú aj tradičné zdroje energie. Patrí sem aj elektrická energia z obnoviteľných zdrojov, ktorá sa používa na napíňanie skladovacích systémov, okrem elektrickej energie, ktorá sa získava ako výsledok uskladnenia v týchto systémoch.
- **Geotermálna energia** je energia uložená vo forme tepla pod pevným zemským povrchom.
- **Hospodárska činnosť** je každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovarov a/alebo služieb na trhu.
- **Kombinovaná výroba elektriny a tepla** (ďalej len „KVET“) je výroba tepla a elektriny alebo mechanickej energie, ktorá prebieha v rovnakom čase a v jednom procese.
- **MSP** znamená mikropodnik, malý podnik a stredný podnik, pričom určujúcou definíciou MSP je definícia uvedená v prílohe č. I nariadenia o skupinových výnimkách Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP. Predmetná príloha je neoddeliteľnou súčasťou schémy.
- **Obnoviteľné zdroje energie** (ďalej len „OZE“) sú tieto obnoviteľné nefosílné zdroje energie: veterná, slnečná (slnečná tepelná a fotovoltaická slnečná) a geotermálna energia, energia z okolia, energia z prílivu, vln a iná energia oceánu, vodná energia, biomasa, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd a bioplyn.
- **Podnikom** sa v zmysle čl. 107 ods. 1 ZFEÚ rozumie každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právne postavenie a spôsob jeho financovania.

¹ Aktuálne verzie Plánu spravodlivej transformácie územia a Programu Slovensko sú dostupné na webovom sídle: <https://www.eurofondy.gov.sk/>.

- **Podnik v ťažkostiach** je podnik podľa článku 2 ods. 18 nariadenia o skupinových výnimkách bližšie špecifikovaný v prílohe č. 3 schémy.
- **Pomoc** je každé opatrenie, ktoré spĺňa všetky kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- **Prijímateľ** je subjekt podľa § 3 písm. s) zákona o príspevkoch z fondov EÚ. Do momentu nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, teda do momentu poskytnutia pomoci, sa prijímateľ v tejto schéme označuje ako žiadateľ.
- **Projekt** je súhrn aktivít, na ktoré sa vzťahuje poskytnutie príspevku, tak ako je vymedzený v § 3 písm. c) zákona o príspevkoch z fondov EÚ.
- **Veľký podnik** je podnik, ktorý nespĺňa kritériá stanovené v prílohe č. I nariadenia o skupinových výnimkách.
- **Začatie prác na projekte** je v zmysle čl. 2 ods. 23 nariadenia o skupinových výnimkách buď začiatok stavebných prác týkajúcich sa investície, alebo prvý právny záväzok objednať zariadenie alebo akýkoľvek iný záväzok, na základe ktorého je investícia nezvratná, podľa toho, čo nastane skôr. Nákup pozemku a prípravné práce, ako je získanie povolení a vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti, sa nepokladá za začatie prác.
- **Žiadateľ** je subjekt, ktorý predložil žiadosť o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) a je zodpovedný za iniciovanie a prípravu oprávneného projektu.
- **Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku** je zmluva podľa § 22 zákona o príspevkoch z fondov EÚ upravujúca práva a povinnosti prijímateľa a poskytovateľa pri realizácii projektu a v čase udržateľnosti projektu, na základe ktorej a v súlade s ktorou sa poskytuje pomoc vo forme nenávratného finančného príspevku prijímateľovi (ďalej len „zmluva o poskytnutí NFP“).

D) ÚČEL POMOCI

1. Účelom pomoci je podporiť podniky, ktoré investujú do štúdie alebo poradenskej služby s cieľom vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely na určených prieskumných územiach².
2. Táto schéma je vypracovaná v súlade so všeobecnými podmienkami uvedenými v kapitole I nariadenia o skupinových výnimkách a v súlade s článkom 49 kapitoly III nariadenia o skupinových výnimkách.

E) POSKYTOVATEĽ POMOCI

1. Poskytovateľom pomoci je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (ďalej len „poskytovateľ“), ktoré spravuje prostriedky pridelené SR z Fondu na spravodlivú transformáciu:

² § 21 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov.

Názov: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
Adresa: Pribinova 25, 811 09 Bratislava
webové sídlo: <https://www.mirri.gov.sk/> a <https://eurofondy.gov.sk/>
e-mailová adresa: jtf@mirri.gov.sk

2. Poskytovateľ nepoveril iný subjekt vykonávaním tejto schémy.

F) PRIJÍMATEĽ POMOCI

1. Prijímateľom pomoci (ďalej len „prijímateľ“) je podnik podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ v zmysle definície uvedenej v článku C) tejto schémy.
2. Pomoc podľa tejto schémy je možné poskytnúť podnikom vo všetkých veľkostných kategóriách, t. j. MSP, ako aj veľkým podnikom.
3. Prijímateľom podľa schémy nemôže byť podnik, voči ktorému sa nárokuje vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, ktorým bola táto pomoc poskytnutá Slovenskou republikou označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom.
4. Prijímateľom nemôže byť ani podnik v ťažkostiach v zmysle článku 2 ods. 18 nariadenia o skupinových výnimkách. Definičné vymedzenie tejto podmienky je bližšie uvedené v Prílohe č. 3 tejto schémy.
5. Viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenie, možno na účely uplatnenia pravidiel štátnej pomoci pokladať za subjekty tvoriace jednu hospodársku jednotku. Táto hospodárska jednotka sa potom pokladá za relevantný podnik, teda prijímateľa.³
6. Bližšie pravidlá týkajúce sa oprávnenosti prijímateľa budú stanovené v príslušnej výzve na predkladanie ŽoNFP (ďalej len „výzva“), ktorá však nebude v rozpore s ustanoveniami uvedenými v tejto schéme.

G) ROZSAH PÔSOBNOSTI

1. Táto schéma sa nevzťahuje na:
 - a) pomoc v prospech podnikov pôsobiacich v sektore rybolovu a akvakultúry, na ktoré sa vzťahuje nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej

³ Súdny dvor v tejto súvislosti považuje za relevantnú existenciu kontrolného podielu a iných funkčných, hospodárskych a organických prepojení - rozsudok Súdneho dvora zo 16. decembra 2010, AceaElectrabel Produzione SpA/Komisia, C-480/09 P, ECLI:EU:C:2010:787, body 47 až 55; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA a i., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, bod 112.

organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie rady (ES) č. 104/2000;

- b) pomoc poskytovanú podnikom pôsobiacim v sektore spracovania a marketingu poľnohospodárskych výrobkov, a to v týchto prípadoch:
 - i. ak je výška pomoci stanovená na základe ceny alebo množstva takýchto výrobkov kúpených od prvovýrobcov alebo umiestnených na trh príslušnými podnikmi;
 - ii. ak je pomoc podmienená tým, že bude čiastočne alebo úplne postúpená prvovýrobcom;
- c) pomoc na uľahčenie zatvorenia uhoľných baní neschopných konkurencie v zmysle rozhodnutia Rady 2010/787/EÚ⁴;
- d) pomoc na činnosti súvisiace s vývozom do tretích krajín alebo členských štátov, konkrétne pomoc priamo súvisiacu s vyvázanými množstvami, so zriadením a prevádzkovaním distribučnej siete alebo inými bežnými výdavkami súvisiacimi s vývoznou činnosťou;
- e) pomoc, ktorá je podmienená uprednostňovaním používania domáceho tovaru pred tovarom dovážaným;
- f) vyradenie jadrových elektrární z prevádzky alebo ich výstavbu;
- g) výrobu a spracovanie tabaku a tabakových výrobkov a ich uvádzanie na trh;
- h) investície súvisiace s výrobou, spracovaním, prepravou, distribúciou, skladovaním alebo spaľovaním fosílnych palív;
- i) pomoc na výrobu jadrovej energie.

2. Ak podnik pôsobí vo vylúčených sektoroch uvedených v písm. a), b), príp. c) predchádzajúceho odseku a zároveň pôsobí v jednom alebo viacerých iných sektoroch alebo vyvíja ďalšie činnosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto schémy, vzťahuje sa schéma na pomoc poskytovanú v súvislosti s týmito ďalšími sektormi alebo na tieto ďalšie činnosti pod podmienkou, že prijímateľ zabezpečí (a poskytovateľ overí) pomocou primeraných prostriedkov, ako je oddelenie činností alebo rozlíšenie výdavkov (napr. analytická evidencia), aby činnosti vykonávané v sektoroch vylúčených z rozsahu pôsobnosti tejto schémy neboli podporované z pomoci poskytovanej v súlade s touto schémou.

3. Poskytnutie pomoci podľa tejto schémy:

- a) nie je podmienené povinnosťou, aby mal prijímateľ hlavné sídlo v SR alebo aby bol usadený predovšetkým v SR; požiadavka mať prevádzkareň alebo pobočku v SR v čase vyplatenia pomoci je však povolená;

⁴ Rozhodnutie Rady 2010/787/EÚ z 10. decembra 2010 o štátnej pomoci na uľahčenie zatvorenia uhoľných baní neschopných konkurencie (Ú. v. EÚ L 336, 21.12.2010, s. 24).

b) nie je podmienené povinnosťou, aby prijímateľ používal domáce výrobky alebo služby;

c) neobmedzuje možnosť prijímateľov využívať výsledky výskumu, vývoja a inovácií v iných členských štátoch EÚ.

4. Pri poskytovaní pomoci podľa tejto schémy budú dodržané ustanovenia článku 1 ods. 2 písm. a) nariadenia o skupinových výnimkách, to znamená, že táto schéma sa neuplatňuje, ak priemerný ročný rozpočet na štátnu pomoc podľa tejto schémy presiahne 150 mil. EUR.
5. Pomoc podľa schémy môže byť poskytnutá na projekty realizované v oprávnených okresoch Fondu na spravodlivú transformáciu v súlade s Plánom spravodlivej transformácie územia (okresy Partizánske, Prievidza, Košice I-IV, Košice - okolie, Michalovce, Banská Štiavnica, Brezno, Revúca, Rimavská Sobota, Žarnovica, Žiar nad Hronom, Zvolen).
6. Pre stanovenie oprávnenosti je rozhodujúce miesto realizácie projektu, nie sídlo žiadateľa, t. j. oprávneným môže byť aj projekt predložený žiadateľom so sídlom mimo okresov uvedených v bode 5 tohto článku za podmienky, že projekt je realizovaný na území okresu, ktorý je vo výzve zadefinovaný ako oprávnené miesto realizácie projektu. V prípade, že projekt bude realizovaný na viacerých oprávnených miestach realizácie projektu, žiadateľ preukáže realizáciu oprávnených výdavkov na oprávnenom mieste realizácie projektu spôsobom určeným vo výzve.

H) OPRÁVNENÉ PROJEKTY

1. Oprávnenými projektmi na poskytnutie pomoci podľa tejto schémy sú štúdie alebo poradenské služby, vrátane energetických auditov, priamo súvisiace s investíciami na využitie geotermálnej energie na výrobu tepla, elektriny alebo KVET.
2. Oprávnené projekty budú realizované prostredníctvom hlavnej aktivity definovanej výzvou, ktorá bude zameraná na podporu vyhľadávania, prieskumu a overovania zdrojov geotermálnej energie pre energetické využitie. Aktivita môže zahŕňať najmä realizáciu:
 - prieskumných vrtov;
 - geofyzikálneho prieskumu za účelom vyhľadávania a overovania zdrojov geotermálnej energie;
 - geochemického prieskumu a geochemického monitorovania;
 - regionálnych hydrogeotermálnych hodnotení a prieskumov;
 - štúdií zameraných na hodnotenie energetického potenciálu, termodynamického potenciálu, geotermického poľa, tvorbu koncepčných modelov rezervoárových prostredí, respektíve vyhodnocovanie a komplexné prediktívne modelovanie rezervoárovej odozvy na dlhodobú produkciu a i.;
 - špecifických hydrogeologických a hydrogeotermálnych, tepelno-energetických alebo energetických auditov a posudkov pre účely rozvoja existujúcej produkcie zdrojov geotermálnej energie.
3. Bližšie pravidlá týkajúce sa oprávnenosti aktivít projektu budú podrobnejšie ako v tejto schéme stanovené v príslušnej výzve, pričom môže byť zúžený rozsah oprávnených aktivít a môžu byť bližšie špecifikované pravidlá oprávnenosti aktivít stanovených touto schémou.

I) OPRÁVNENÉ VÝDAVKY

1. Oprávnenými výdavkami sú výdavky priamo spojené s realizáciou oprávnených projektov v zmysle článku H) tejto schémy.
2. Oprávnené výdavky podľa článku 49 nariadenia o skupinových výnimkách sú výdavky na štúdie alebo poradenské služby, vrátane energetických auditov, priamo súvisiace s investíciami na využitie geotermálnej energie na výrobu tepla, elektriny alebo KVET.
3. Ak sa v súlade s čl. 49 ods. 2 nariadenia o skupinových výnimkách investícií na využitie geotermálnej energie na výrobu tepla, elektriny alebo KVET týka celá štúdia alebo poradenská služba, oprávnenými výdavkami sú výdavky na štúdiu alebo poradenskú službu. Ak sa daných investícií týka len časť štúdie alebo poradenskej služby, oprávnenými výdavkami sú výdavky na časť štúdie alebo poradenskej služby, ktorá súvisí s danými investíciami.
4. Pomoc sa v súlade s čl. 49 ods. 2a nariadenia o skupinových výnimkách poskytuje bez ohľadu na to, či po zistení štúdie alebo poradenskej služby nasleduje investícia na využitie geotermálnej energie na výrobu tepla, elektriny a KVET.
5. Pomoc podľa schémy nebude možné poskytnúť, ak oprávnené výdavky vzniknú pred predložením ŽoNFP. V takomto prípade sa celý projekt bude považovať za neoprávnený.
6. Prijímateľovi sa uhrádzajú iba skutočne vynaložené, oprávnené výdavky, a to v rozsahu do maximálnej výšky a intenzity pomoci podľa článku K) schémy. Oprávnené výdavky je potrebné doložiť príslušnou dokumentáciou, ktorá je prehľadná, konkrétna a aktuálna.
7. Neoprávnenými výdavkami sú:
 - a) výdavky vyňaté z rozsahu podpory z Fondu na spravodlivú transformáciu podľa článku 9 nariadenia o FST,
 - b) výdavky, ktoré nie sú v súlade s pravidlami oprávnenosti ustanovenými Kapitoulou III nariadenia o spoločných ustanoveniach,
 - c) výdavky, ktoré nie sú v súlade s pravidlami oprávnenosti výdavkov uvedenými v príslušnej výzve,
 - d) energetické audity vykonávané s cieľom dosiahnuť súlad so smernicou 2012/27/EÚ, okrem prípadu, keď sa energetický audit vykoná nad rámec povinného energetického auditu podľa uvedenej smernice⁵.

J) FORMA POMOCI

1. Pomoc podľa tejto schémy sa poskytuje vo forme nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“).
2. Pomoc podľa schémy je považovaná za transparentnú pomoc, pri ktorej je možné vopred presne vypočítať ekvivalent hrubého grantu (z angl. *Gross Grant Equivalent – GGE*) bez potreby vykonať posúdenie rizika.

⁵ V súlade s čl. 49 ods. 5 nariadenia o skupinových výnimkách.

K) VÝŠKA POMOCI A INTENZITA POMOCI

1. Výšku pomoci podľa tejto schémy predstavuje súčet jednotlivých platieb poskytnutých prijímateľovi. Intenzita pomoci je hrubá suma pomoci vyjadrená ako percento z oprávnených výdavkov projektu. Na účely výpočtu intenzity pomoci sa použijú číselné údaje pred odpočítaním daní alebo iných poplatkov. Pri výpočte intenzity pomoci a oprávnených výdavkov sa však neberie do úvahy daň z pridanej hodnoty účtovaná k oprávneným výdavkom, ktorá môže byť podľa uplatniteľných vnútroštátnych daňových právnych predpisov vrátená.
2. Maximálna výška pomoci nesmie prekročiť strop pre notifikačnú povinnosť v zmysle článku 4 písm. s) nariadenia o skupinových výnimkách, t. j. 30 miliónov EUR na jeden podnik a jeden investičný projekt. Uvedené stropy sa nesmú obchádzať umelým rozdeľovaním schém pomoci alebo projektov do niekoľkých projektov s podobnými črtami, cieľmi alebo prijímateľmi.
3. Pomoc splatná v budúcnosti vrátane pomoci splatnej v niekoľkých splátkach je diskontovaná na jej hodnotu ku dňu poskytnutia pomoci. Ako úroková sadzba na diskontné účely sa použije diskontná sadzba platná ku dňu poskytnutia pomoci. Základom pre výpočet diskontnej sadzby je základná sadzba pre výpočet referenčnej a diskontnej sadzby, ktorej aktuálna hodnota je uverejnená na webovom sídle koordinátora pomoci [Diskontné a referenčné sadzby | Protimonopolný úrad SR \(gov.sk\)](#). Metodika na výpočet diskontovanej výšky pomoci a diskontovanej výšky oprávnených výdavkov tvorí Prílohu č. 2 tejto schémy.
4. Intenzita pomoci poskytnutá prijímateľovi podľa tejto schémy nesmie presiahnuť percentá oprávnených výdavkov podľa článku 49 ods. 3 a 4 nariadenia o skupinových výnimkách, uvedené v tabuľke nižšie za dodržania stropu podľa ods. 2 tohto článku.

Žiadateľ	Maximálna intenzita pomoci v (%)
mikro a malý podnik	80 %
stredný podnik	70 %
veľký podnik	60 %

L) STIMULAČNÝ ÚČINOK

1. Pomoc podľa tejto schémy môže byť prijímateľovi poskytnutá, ak má stimulačný účinok⁶.
2. Pomoc poskytnutá prijímateľovi, na ktorú sa vzťahuje táto schéma, sa považuje za pomoc, ktorá má stimulačný účinok, ak žiadateľ predložil písomnú ŽoNFP pred začatím práce⁷ na projekte alebo činnosti.

ŽoNFP obsahuje aspoň tieto informácie:

- názov a veľkosť podniku;

⁶ Čl. 6 nariadenia o skupinových výnimkách

⁷ Čl. 2 ods. 23 nariadenia o skupinových výnimkách.

- opis projektu/činnosti vrátane dátumu jeho/jej začatia a ukončenia;
- miesto projektu/činnosti;
- zoznam výdavkov projektu/činnosti;
- forma pomoci a výška verejných financií potrebných na projekt/činnosť.

M) PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI

1. Pomoc môže byť poskytnutá len v prípade, že sú splnené podmienky poskytnutia pomoci stanovené v jednotlivých článkoch schémy, v príslušnej výzve a v súvisiacich dokumentoch a právnych predpisoch. Príslušná výzva obsahuje všetky podmienky poskytnutia pomoci a definuje spôsob a časový rámec ich overenia a plnenia. Podmienky poskytnutia pomoci môžu mať vo výzve charakter podmienky poskytnutia príspevku alebo ďalšej skutočnosti týkajúcej sa poskytovania v zmysle § 14 ods. 3 zákona o príspevkoch z fondov EÚ. V prípade zistenia rozporu medzi výzvou a schémou budú rozhodujúce ustanovenia schémy.
2. Predloženie vyhlásenia, že žiadateľ súbežne nežiada/nežiadal o poskytnutie štátnej pomoci alebo pomoci *de minimis* na rovnaký projekt (t. j. na rovnaké, čiastočne alebo úplne sa prekrývajúce, oprávnené výdavky) aj od iných poskytovateľov pomoci a vykonávateľov schémy. V opačnom prípade žiadateľ poskytne poskytovateľovi informácie o žiadanej štátnej pomoci alebo pomoci *de minimis* na oprávnený projekt pre účely posúdenia kumulácie pomoci podľa čl. N) schémy. Zároveň sa žiadateľ zaviazuje, že ak by takúto žiadosť predložil inému poskytovateľovi pomoci, resp. vykonávateľovi schémy, v čase posudzovania oprávneného projektu podľa tejto schémy, alebo ak by mu bola poskytnutá takáto štátna pomoc alebo pomoc *de minimis* ešte pred poskytnutím pomoci podľa tejto schémy, bude o tejto skutočnosti informovať poskytovateľa.
3. Pred poskytnutím pomoci je žiadateľ povinný predložiť poskytovateľovi vyhlásenie, že sa voči nemu nenárokuje vrátenie pomoci na základe rozhodnutia Európskej komisie, ktorým bola táto pomoc poskytnutá Slovenskou republikou označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom. Poskytovateľ overí splnenie tejto podmienky napríklad prostredníctvom webového sídla [Rozhodnutia Európskej komisie – vrátenie pomoci | Protimonopolný úrad SR \(gov.sk\)](#).
4. Pomoc nemôže byť poskytnutá podniku v ťažkostiach. Poskytovateľ overí skutočnosť, že prijímateľ nie je podnikom v ťažkostiach spôsobom a postupmi uvedenými v prílohe č. 3 schémy.
5. Na poskytnutie pomoci podľa tejto schémy nie je právny nárok. Za poskytnutie pomoci jednotlivým prijímateľom je zodpovedný poskytovateľ.

N) KUMULÁCIA POMOCI

1. Pri zisťovaní toho, či po poskytnutí pomoci budú dodržané stropy a maximálne intenzity pomoci uvedené v článku K) tejto schémy sa zohľadňuje celková výška štátnej pomoci pre podporovanú činnosť alebo projekt alebo podnik. Ak sa financovanie zo strany Únie, ktoré centrálnie riadia inštitúcie, agentúry, spoločné podniky alebo iné orgány Únie a ktoré

nie je priamo ani nepriamo pod kontrolou členského štátu, kombinuje so štátnou pomocou, tak sa pri zisťovaní toho, či sú dodržané stropy vymedzujúce notifikačnú povinnosť a maximálne intenzity pomoci alebo maximálna výška pomoci, zohľadňuje len táto štátna pomoc, za predpokladu, že celková suma verejného financovania poskytnutá vo vzťahu k tým istým oprávneným výdavkom nepresahuje najvýhodnejšiu mieru financovania stanovenú v uplatniteľných pravidlách práva Únie.

2. Pomoc s identifikovateľnými oprávnenými výdavkami poskytovaná podľa tejto schémy sa môže kumulovať s:
 - a) akoukoľvek inou štátnou pomocou, pokiaľ sa tieto opatrenia týkajú iných identifikovateľných oprávnených výdavkov;
 - b) akoukoľvek inou štátnou pomocou v súvislosti s tými istými čiastočne alebo úplne sa prekrývajúcimi oprávnenými výdavkami, ak sa v dôsledku takejto kumulácie neprekročí maximálna intenzita pomoci alebo výška pomoci uvedená v článku K) tejto schémy.
3. Pomoc poskytnutá podľa tejto schémy sa nekumuluje so žiadnou pomocou de minimis v súvislosti s tými istými oprávnenými výdavkami, ak by takáto kumulácia mala za následok výšku pomoci alebo intenzitu pomoci presahujúcu strop uvedený v článku K) ods. 2 tejto schémy.

O) MECHANIZMUS POSKYTOVANIA POMOCI

1. Poskytovateľ zverejní výzvu v zmysle § 14 zákona o príspevkoch z fondov EÚ na webovom sídle www.eurofondy.gov.sk.
2. Žiadateľ predkladá ŽoNFP v zmysle podmienok stanovených vo výzve.
3. ŽoNFP doručená v zmysle predchádzajúceho bodu je predmetom konania o ŽoNFP v zmysle § 16 zákona o príspevkoch z fondov EÚ.
4. Poskytovateľ na webovom sídle www.eurofondy.gov.sk zverejní pre každú výzvu zoznam schválených a zoznam neschválených ŽoNFP v poradí určenom na základe konania o ŽoNFP.
5. Poskytovateľ za predpokladu splnenia ustanovení § 22 zákona o príspevkoch z fondov EÚ a všetkých podmienok tejto schémy uzatvára s úspešným žiadateľom Zmluvu o poskytnutí NFP.
6. **Zmluva o poskytnutí NFP je právnym aktom, na základe ktorého je pomoc považovaná za poskytnutú, pričom deň nadobudnutia jej účinnosti sa považuje za deň poskytnutia pomoci⁸, t. j. za deň vzniku právneho nároku na poskytnutie pomoci.** Zmluva o poskytnutí NFP nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia v Centrálnom registri zmlúv.

⁸ § 5 ods. 1 zákona o štátnej pomoci.

7. Zmluva o poskytnutí NFP, podľa ktorej sa poskytuje pomoc, musí obsahovať záväzok prijímateľa, že dodrží všetky podmienky, za ktorých sa mu poskytla pomoc a že vráti poskytnutú pomoc, ak takéto podmienky poruší.
8. Spôsob vyplácania NFP upravuje Zmluva o poskytnutí NFP.
9. Na základe vykonanej finančnej kontroly, vnútorného auditu, vládneho auditu alebo auditu kontrolnými orgánmi EÚ poskytnutej pomoci je poskytovateľ oprávnený požiadať o vrátenie tej časti pomoci, o ktorú bola prekročená maximálna výška pomoci alebo intenzita pomoci podľa článku K) schémy.
10. Poskytovateľ uplatní nárok na vrátenie pomoci, ak ju prijímateľ použije na iný účel než stanovuje schéma, a ak ju prijímateľ prevedie na iný subjekt.

P) ROZPOČET

1. Odhadovaný rozpočet tejto schémy je 15 000 000 €.
2. Predpokladaný ročný rozpočet je 5 000 000 €.
3. Indikatívnu alokáciu finančných prostriedkov určených na príslušnú výzvu zverejní poskytovateľ vo výzve.

Q) TRANSPARENTNOSŤ A MONITOROVANIE

1. Pre zabezpečenie transparentnosti je schéma zverejnená a verejne dostupná na webovom sídle poskytovateľa v zmysle článku E) tejto schémy. Poskytovateľ zabezpečí zverejnenie úplného znenia schémy na webovom sídle www.eurofondy.gov.sk do 10 kalendárnych dní odo dňa nadobudnutia platnosti a účinnosti schémy vrátane jej prípadných zmien (schémy v znení dodatku). Znenie schémy vrátane jej zmien a doplnení zostane verejne dostupné minimálne do konca platnosti a účinnosti schémy.
2. Poskytovateľ archivuje všetky doklady týkajúce sa každej individuálnej pomoci podľa tejto schémy⁹ počas 10 fiškálnych rokov od dátumu jej poskytnutia a podrobné záznamy, týkajúce sa schémy štátnej pomoci počas 10 rokov od dátumu, kedy bola poskytnutá posledná individuálna pomoc v rámci schémy štátnej pomoci.
3. Poskytovateľ kontroluje dodržiavanie všetkých podmienok stanovených v tejto schéme a kontroluje dodržiavanie stropu maximálnej výšky a intenzity pomoci podľa článku K) tejto schémy. Poskytovateľ informuje prijímateľa, že mu poskytuje štátnu pomoc.
4. Poskytovateľ zaznamenáva do centrálného registra (ďalej len „IS SEMP“) podľa § 12 ods. 1 zákona o štátnej pomoci údaje o poskytnutej pomoci a údaje o prijímateľovi prostredníctvom elektronického formulára v rozsahu a štruktúre podľa článku 9 ods. 1 písm. c) nariadenia o skupinových výnimkách. Poskytovateľ zaznamenáva uvedené údaje do IS SEMP najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa poskytnutia pomoci.

⁹ Čl. 12 nariadenia o skupinových výnimkách

5. Za účelom zabezpečenia povinností vyplývajúcich z § 12 ods. 1 zákona o štátnej pomoci, zaznamená poskytovateľ schému do IS SEMP.
6. Poskytovateľ predloží Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky podľa § 16 ods. 4 zákona o štátnej pomoci správu o poskytnutej štátnej pomoci v rámci tejto schémy za každý kalendárny rok, a to vždy do konca februára nasledujúceho kalendárneho roka.

R) KONTROLA A AUDIT

1. Vykonávanie finančnej kontroly, vnútorného auditu, vládneho auditu alebo auditu kontrolnými orgánmi EÚ (ďalej len „kontrola a audit“) poskytnutej pomoci vychádza z legislatívy EÚ a nariadenia Rady ES č. 2185/9651 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi a z legislatívy SR, t. j. zákona o finančnej kontrole.
2. Subjektami zapojenými do kontroly a auditu sú:
 - a) poverení zamestnanci poskytovateľa;
 - b) Ministerstvo financií SR;
 - c) Najvyšší kontrolný úrad SR;
 - d) Úrad vládneho auditu;
 - e) kontrolné orgány EÚ
 - f) osoby prizvané orgánmi/osobami uvedenými v písm. a) až e) v súlade s príslušnými právnymi predpismi Slovenskej republiky a Európskej únie.
3. Poskytovateľ v súlade so zákonom o štátnej pomoci, s príslušnými ustanoveniami zákona o príspevkoch z fondov EÚ a podľa vnútorných predpisov kontroluje oprávnenosť preukázaných výdavkov, ku ktorým sa poskytnutá pomoc viaže, ako aj dodržanie ďalších podmienok poskytnutia štátnej pomoci. Za týmto účelom je poskytovateľ oprávnený vykonať kontrolu priamo u prijímateľa. Ostatné subjekty zapojené do kontroly a auditu vykonávajú kontrolu a audit u prijímateľa v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.
4. Pri kontrole poskytnutej pomoci podľa tejto schémy je prijímateľ v zmysle § 14 ods. 1 zákona o štátnej pomoci povinný preukázať poskytovateľovi použitie prostriedkov štátnej pomoci a oprávnenosť vynaložených výdavkov a umožniť poskytovateľovi vykonanie kontroly použitia prostriedkov štátnej pomoci, oprávnenosti vynaložených výdavkov, dodržania podmienok poskytnutia štátnej pomoci.
5. Prijímateľ vytvorí zamestnancom kontrolného orgánu vykonávajúcim kontrolu primerané podmienky na riadne a včasné vykonanie kontroly a poskytne im potrebnú súčinnosť a všetky vyžiadané informácie a listiny týkajúce sa najmä realizácie projektu, stavu jeho rozpracovanosti, použitia prostriedkov štátnej pomoci a oprávnenosti výdavkov.
6. Prijímateľ zabezpečí prítomnosť osôb zodpovedných za realizáciu aktivít projektu a zdrží sa konania, ktoré by mohlo ohroziť začatie a riadny priebeh výkonu kontroly a auditu.
7. Európska komisia je podľa článku 12 nariadenia o skupinových výnimkách oprávnená monitorovať poskytnutie pomoci podľa tejto schémy. Na tieto účely je oprávnená vyžiadať

si všetky informácie a podpornú dokumentáciu, ktorú považuje za potrebnú na monitorovanie uplatňovania nariadenia o skupinových výnimkách.

S) PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ SCHÉMY

1. Schéma nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej uverejnenia v Obchodnom vestníku. Zverejnenie schémy v Obchodnom vestníku zabezpečí poskytovateľ.
2. Zmeny v schéme je možné vykonať formou písomných dodatkov k schéme. Platnosť a účinnosť každého dodatku nastáva dňom uverejnenia schémy v znení dodatku v Obchodnom vestníku.
3. Neplatné a neúčinné sú akékoľvek zmeny v schéme, ktoré by mali za následok to, že priemerný ročný rozpočet na štátnu pomoc by podľa tejto schémy presiahol 150 miliónov EUR.
4. Platnosť a účinnosť schémy skončí 30. 06. 2027. Do tohto dňa nadobudne prijímateľ právny nárok na poskytnutie pomoci, t. j. do tohto dátumu musí byť pomoc podľa tejto schémy poskytnutá.

T) PRÍLOHY

Neoddeliteľnou súčasťou tejto schémy sú tieto prílohy:

- Príloha č. 1 - Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP
- Príloha č. 2 - Metodika na výpočet diskontovanej výšky štátnej pomoci a diskontovanej výšky oprávnených výdavkov
- Príloha č. 3 - Metodika posudzovania podniku v ťažkostiach

Príloha nariadenia o skupinových výnimkách

Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP

Článok 1

Podnik

Za podnik sa považuje každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu. Sem patria najmä samostatne zárobkovo činné osoby a rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, a partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

Článok 2

Počet pracovníkov a finančné limity určujúce kategórie podnikov

1. Kategóriu mikropodnikov, malých a stredných podnikov („MSP“) tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 mil. EUR a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. EUR.

2. V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 10 mil. EUR.

3. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 mil. EUR.

Článok 3

Typy podnikov, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm

1. „Samostatný podnik“ je každý podnik, ktorý nie je zatriedený ako partnerský podnik v zmysle odseku 2 alebo ako prepojený podnik v zmysle odseku 3.

2. „Partnerské podniky“ sú všetky podniky, ktoré nie sú zatriedené ako prepojené podniky v zmysle odseku 3 a medzi ktorými je takýto vzťah: podnik (vyššie postavený podnik) vlastní, buď samostatne alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi v zmysle odseku 3, 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv iného podniku (nižšie postavený podnik).

Podnik sa však môže klasifikovať ako samostatný, teda ako podnik, ktorý nemá žiadne partnerské podniky, aj keď nižšie uvedení investori tento limit 25 % dosiahnu alebo prekročia, za predpokladu, že títo investori nie sú prepojení v zmysle odseku 3 individuálne alebo spoločne s príslušným podnikom:

a) verejné investičné spoločnosti, spoločnosti investujúce do rizikového kapitálu, fyzické osoby alebo skupiny fyzických osôb pravidelne vykonávajúce rizikové investičné aktivity, ktoré investujú vlastný kapitál do nekótovaných podnikov (podnikateľskí anjeli), za predpokladu, že

celkové investície týchto podnikateľských anjelov v rovnakom podniku sú nižšie ako 1 250 000 EUR;

b) univerzity alebo neziskové výskumné strediská;

c) inštitucionálni investori vrátane regionálnych rozvojových fondov;

d) orgány miestnej samosprávy s ročným rozpočtom nižším ako 10 mil. EUR a s menej ako 5 000 obyvateľmi.

3. „Prepojené podniky“ sú podniky, medzi ktorými je niektorý z týchto vzájomných vzťahov:

a) podnik má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v inom podniku;

b) podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku;

c) podnik má právo dominantne pôsobiť na iný podnik na základe zmluvy uzatvorenej s týmto podnikom alebo na základe ustanovenia v jeho spoločenskej zmluve alebo stanovách;

d) podnik, ktorý je akcionárom alebo členom iného podniku, sám kontroluje na základe zmluvy s inými akcionármi tohto podniku alebo členmi tohto podniku väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v tomto podniku.

Vychádza sa z predpokladu, že dominantný vplyv neexistuje, ak sa investori uvedení v odseku 2 druhom pododseku nezapoja priamo alebo nepriamo do riadenia príslušného podniku – bez toho, aby boli dotknuté ich práva ako akcionárov.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom zo vzťahov uvedených v prvom pododseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných podnikov alebo prostredníctvom niektorého z investorov uvedených v odseku 2, sa tiež považujú za prepojené.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom z týchto vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoju činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na príľahlých trhoch.

Za „príľahlý trh“ sa považuje trh pre výrobok alebo službu, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššej alebo nižšej pozícii vo vzťahu k relevantnému trhu.

4. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 druhom pododseku sa podnik nemôže považovať za MSP, ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo kontrolovaných spoločne alebo individuálne jedným alebo viacerými verejnými orgánmi.

5. Podniky môžu poskytnúť vyhlásenie o postavení ako samostatný podnik, partnerský podnik alebo prepojený podnik vrátane údajov týkajúcich sa limitov stanovených v článku 2. Vyhlásenie sa môže poskytnúť aj vtedy, keď je imanie rozptýlené tak, že nie je možné presne určiť, kto je jeho držiteľom; v takomto prípade podnik môže poskytnúť vyhlásenie v dobrej viere, že môže odôvodnene predpokladať, že jeden podnik v ňom nevlastní alebo spoločne navzájom prepojené podniky v ňom nevlastnia 25 % alebo viac. Takéto vyhlásenia sa poskytnú bez toho, aby boli dotknuté kontroly alebo vyšetrovania stanovené podľa vnútroštátnych pravidiel alebo pravidiel Únie.

Článok 4

Údaje používané pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm a referenčné obdobie

1. Údajmi používanými pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm sú údaje týkajúce sa posledného schváleného účtovného obdobia a vypočítané na ročnom základe. Zohľadňujú sa odo dňa účtovnej závierky. Výška zvoleného obratu sa vypočíta bez dane z pridanej hodnoty (DPH) a iných nepriamych daní.

2. Ak podnik v deň účtovnej závierky zistí, že na ročnom základe prekročil počet pracovníkov alebo finančné limity stanovené v článku 2, alebo klesol pod tento počet pracovníkov a finančné limity, nebude to mať za následok stratu alebo nadobudnutie statusu stredného alebo malého podniku alebo mikropodniku, pokiaľ sa tieto limity neprekročili v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach.

3. V prípade novozaložených podnikov, ktorých účtovné uzávierky ešte neboli schválené, sa uplatnia údaje získané čestným odhadom vykonaným v priebehu finančného roku.

Článok 5

Počet pracovníkov

Počet pracovníkov zodpovedá počtu ročných pracovných jednotiek (RPJ), t. j. počtu osôb, ktoré v príslušnom podniku alebo v jeho mene pracovali na plný úväzok počas celého posudzovaného referenčného roku. Práca osôb, ktoré nepracovali celý rok, práca osôb, ktoré pracovali na kratší pracovný čas bez ohľadu na jeho trvanie, a práca sezónnych pracovníkov sa započítava ako podiely RPJ. Pracovníkmi sú:

- a) zamestnanci;
- b) osoby pracujúce pre podnik v podriadenom postavení, ktoré sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov považujú za zamestnancov;
- c) vlastníci - manažéri;
- d) partneri vykonávajúci pravidelnú činnosť v podniku, ktorí majú finančný prospech z podniku.

Učni alebo študenti, ktorí sa zúčastňujú na odbornom vzdelávaní na základe učňovskej zmluvy alebo zmluvy o odbornom výcviku, sa nepovažujú za pracovníkov. Doba trvania materskej alebo rodičovskej dovolenky sa nezapočítava.

Článok 6

Vyhotovenie údajov o podniku

1. V prípade samostatného podniku sa údaje vrátane počtu pracovníkov určujú výlučne na základe účtovnej závierky tohto podniku.

2. Údaje o podniku, ktorý má partnerské podniky alebo prepojené podniky, vrátane údajov o počte pracovníkov sa určia na základe účtovnej závierky a iných údajov o podniku alebo, ak je k dispozícii, podľa konsolidovanej účtovnej závierky podniku alebo konsolidovanej účtovnej závierky, do ktorej bol podnik zahrnutý prostredníctvom konsolidácie.

K údajom uvedeným v prvom pododseku sa pripočítajú údaje každého partnerského podniku príslušného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo

vzťahu k nemu. Výsledok je úmerný percentuálnemu podielu imania alebo hlasovacích práv (podľa toho, ktorá z hodnôt je vyššia). V prípade krížových podielov sa použije vyšší z týchto percentuálnych podielov.

K údajom uvedeným v prvom a druhom pododseku sa pripočíta 100 % údajov každého podniku, ktorý je priamo alebo nepriamo prepojený s príslušným podnikom, ak už tieto údaje neboli zahrnuté prostredníctvom konsolidácie do účtovnej závierky.

3. Na účely uplatnenia odseku 2 sa údaje partnerských podnikov príslušného podniku odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú. K týmto údajom sa pripočíta 100 % údajov podnikov, ktoré sú prepojené s týmito partnerskými podnikmi, pokiaľ ich účtovné údaje už nie sú zahrnuté prostredníctvom konsolidácie.

Na účely uplatnenia toho istého odseku 2 sa údaje podnikov, ktoré sú prepojené s príslušným podnikom, odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú.

K týmto údajom sa pomerne pripočítajú údaje každého prípadného partnerského podniku tohto prepojeného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu, pokiaľ už tieto údaje neboli zahrnuté do konsolidovanej účtovnej závierky v podiele zodpovedajúcom prinajmenšom percentuálnemu podielu určenému v odseku 2 druhom pododseku.

Ak sa v konsolidovanej účtovnej závierke neuvádzajú za daný podnik údaje o pracovníkoch, čísla týkajúce sa pracovníkov sa vypočítajú úmerne na základe súhrnu údajov z jeho partnerských podnikov a pripočítaním údajov z podnikov, s ktorými je príslušný podnik prepojený.

Metodika na výpočet diskontovanej výšky pomoci a diskontovanej výšky oprávnených výdavkov

1. SÚČASNÁ HODNOTA VÝŠKY POMOCI A OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV:

Pri výpočte výšky pomoci a jej podielu na celkových oprávnených výdavkoch na projekt je potrebné zohľadniť, či bude pomoc poskytovaná v priebehu jedného alebo viacerých rokov. V prípade poskytovania pomoci v splátkach počas viacerých rokov je potrebné výšku pomoci diskontovať, t. j. vypočítať jej súčasnú hodnotu. Súčasná hodnota pomoci je celková suma, ktorá vyjadruje súčasnú hodnotu budúcich platieb. Ako diskontná sadzba na výpočet súčasnej hodnoty sa používa základná sadzba pre výpočet referenčnej a diskontnej sadzby platná ku dňu poskytnutia pomoci zvýšená o 100 bázických bodov. Pre účely predloženia žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej len „žiadosť o NFP“) sa používa základná sadzba pre výpočet referenčnej a diskontnej sadzby platná ku dňu predloženia žiadosti o NFP zvýšená o 100 bázických bodov, ak príslušná výzva nestanovuje inak.

Uvedené platí rovnako aj vo vzťahu k oprávneným výdavkom, ak budú vynaložené v priebehu viacerých rokov.

Platné základné sadzby pre výpočet referenčnej a diskontnej sadzby príslušných členských štátov uverejňuje Európska komisia na svojom webovom sídle:

https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates_en

Pomoc splatná v niekoľkých splátkach sa diskontuje na jej súčasnú hodnotu ku dňu jej poskytnutia. Zároveň, oprávnené výdavky vynaložené v priebehu viacerých rokov sa diskontujú na ich súčasnú hodnotu ku dňu poskytnutia pomoci.

Pri výpočte súčasnej hodnoty výšky pomoci / oprávnených výdavkov sú dôležité nasledovné skutočnosti:

1. výška pomoci / oprávnených výdavkov,
2. priebeh pomoci v čase,
3. diskontná sadzba.

Ekvivalent hrubej hotovostnej finančnej pomoci je výška pomoci pred zaplatením dane z príjmov. Pri jednotlivých účeloch pomoci sa výška pomoci vyjadruje ekvivalentom hrubej hotovostnej finančnej pomoci.

2. VÝPOČET SÚČASNEJ HODNOTY VÝŠKY POMOCI A OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV

Ak je pomoc poskytovaná vo viacerých splátkach, v priebehu obdobia dlhšieho ako jeden rok, je potrebné prepočítať výšku pomoci na súčasnú hodnotu s použitím diskontnej sadzby podľa nasledujúceho vzorca:

$$VP / (1 + \text{diskontná sadzba})^n$$

- VP = výška pomoci v čase jej uhradenia vyjadrená ekvivalentom hrubej hotovostnej finančnej pomoci.

- diskontnú sadzbu uvádzame v desatinnom vyjadrení (napr. diskontnú sadzbu 5,11 % uvádzame ako 0,0511).
- $n = 0, 1, 2, 3, \dots$ predstavuje číselné označenie príslušného roku vo vzťahu k úhrade pomoci v splátkach. Za nultý rok sa považuje rok poskytnutia pomoci.

Analogicky sa vypočíta aj diskontovaná výška oprávnených výdavkov, pričom VP v predchádzajúcom vzorci sa nahradí výškou oprávnených výdavkov (ďalej ako „OV“) a n predstavuje číselné označenie príslušného roku vo vzťahu k úhrade výdavkov.

Príklad č. 1

Pomoc je poskytnutá v roku 2024. Diskontná sadzba je 5,11 %. Žiadateľ plánuje realizovať projekt v rokoch 2024 a 2025 v nasledovných objemoch oprávnených výdavkov:

v roku 2024...100 000 EUR

v roku 2025...50 000 EUR

Žiadateľ predloží žiadosti o platbu v rokoch 2024 a 2025 v nasledovných objemoch NFP (pričom sa predpokladá, že žiadosti o platbu budú v týchto rokoch aj uhradené):

v roku 2023...70 000 EUR

v roku 2024...50 000 EUR

Výpočet súčasnej hodnoty oprávnených výdavkov

n	Rok	Výška OV [EUR]	Vzorec prepočtu	Súčasná hodnota OV (diskontované OV) [EUR]
0	2024	100 000	$\frac{100\,000}{(1+0,0511)^0}$	100 000
1	2025	50 000	$\frac{50\,000}{(1+0,0511)^1}$	47 569,21
Spolu				147 569,21

Výpočet súčasnej hodnoty výšky pomoci

n	Rok	VP [EUR]	Vzorec prepočtu	Súčasná hodnota VP (diskontovaná VP) [EUR]
0	2024	70 000	$\frac{70\,000}{(1+0,0511)^0}$	70 000
1	2025	50 000	$\frac{50\,000}{(1+0,0511)^1}$	47 569,21
Spolu				117 569,21

Výsledná intenzita pomoci je **79,67 %** ($117\,569,21 / 147\,569,21 \times 100$).

Príklad č. 2

Pomoc je poskytnutá v roku 2024. Diskontná sadzba je 5,11 %. Žiadateľ plánuje realizovať projekt v rokoch 2025 a 2026 v nasledovných objemoch oprávnených výdavkov:

v roku 2025...100 000 EUR

v roku 2026...50 000 EUR

Žiadateľ predloží žiadosti o platbu v rokoch 2025 a 2026 v nasledovných objemoch NFP (pričom sa predpokladá, že žiadosti o platbu budú v týchto rokoch aj uhradené):

v roku 2025...70 000 EUR

v roku 2026... 50 000 EUR

Výpočet súčasnej hodnoty oprávnených výdavkov

n	Rok	Výška OV [EUR]	Vzorec prepočtu	Súčasná hodnota OV (diskontované OV) [EUR]
0	2024	0	$\frac{0}{(1+0,0511)^0}$	0
1	2025	100 000	$\frac{100\,000}{(1+0,0511)^1}$	95 138,43
2	2026	50 000	$\frac{50\,000}{(1+0,0511)^2}$	45 256,60
Spolu				140 395,03

Výpočet súčasnej hodnoty výšky pomoci

n	Rok	VP [EUR]	Vzorec prepočtu	Súčasná hodnota VP (diskontovaná VP) [EUR]
0	2024	0	$\frac{0}{(1+0,0511)^0}$	0
1	2025	70 000	$\frac{70\,000}{(1+0,0511)^1}$	66 596,90
2	2026	50 000	$\frac{50\,000}{(1+0,0511)^2}$	45 256,60
Spolu				111 853,50

Výsledná intenzita pomoci je **79,67 %** (111 853,50 / 140 395,03 x 100).

Príklad č. 3

Pomoc je poskytnutá v roku 2024. Diskontná sadzba je 5,11 %. Žiadateľ plánuje realizovať projekt v rokoch 2024 a 2025 v nasledovných objemoch oprávnených výdavkov:

v roku 2024...100 000 EUR

v roku 2025...50 000 EUR

Žiadateľ predloží žiadosti o platbu v rokoch 2025 a 2026 v nasledovných objemoch NFP (pričom sa predpokladá, že žiadosti o platbu budú v týchto rokoch aj uhradené):

v roku 2025...70 000 EUR

v roku 2026... 50 000 EUR

Výpočet súčasnej hodnoty oprávnených výdavkov

n	Rok	Výška OV [EUR]	Vzorec prepočtu	Súčasná hodnota OV (diskontované OV) [EUR]
0	2024	100 000	$\frac{100\,000}{(1+0,0511)^0}$	100 000
1	2025	50 000	$\frac{50\,000}{(1+0,0511)^1}$	47 569,21
Spolu				147 569,21

Výpočet súčasnej hodnoty výšky pomoci

n	Rok	VP [EUR]	Vzorec prepočtu	Súčasná hodnota VP (diskontovaná VP) [EUR]
0	2024	0	$\frac{0}{(1+0,0511)^0}$	0
1	2025	70 000	$\frac{70\,000}{(1+0,0511)^1}$	66 596,90
2	2026	50 000	$\frac{50\,000}{(1+0,0511)^2}$	45 256,60
Spolu				111 853,50

Výsledná intenzita pomoci je **75,79 %** (111 853,50 / 147 569,21 x 100).

Metodika posudzovania podniku v ťažkostiach

OBSAH:

1.	ÚVODNÁ ČASŤ	2
1.1	VYBRANÉ POJMY.....	2
2.	DEFINÍCIA PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH	2
3.	POSUDZOVANIE PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH	4
	KRITÉRIUM A.....	5
	KRITÉRIUM B.....	6
	KRITÉRIUM C.....	6
	KRITÉRIUM D.....	7
	KRITÉRIUM E	7
	VYMEDZENIE VSTUPNÝCH ÚDAJOV	9
4.	VÝNIMKY Z APLIKÁCIE PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH	10
5.	HODNOTENIE HOSPODÁRSKEJ JEDNOTKY.....	11
5.1	HOSPODÁRSKA JEDNOTKA	11
5.2	HODNOTENIE HOSPODÁRSKEJ JEDNOTKY.....	11
6.	MECHANIZMUS OVEROVANIA.....	13
6.1	PRVÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH – SPÔSOB OVERENIA	13
6.2	PRVÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH – ČASOVÉ HLADISKO.....	13
6.3	DRUHÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH	14
7.	OSOBITNÉ POSTUPY APLIKOVANIA VÝNIMIEK NA STRANE POSKYTOVATEĽA	15

1. ÚVODNÁ ČASŤ

Cieľom metodiky posudzovania podniku v ťažkostiach (ďalej len „*metodika*“) je poskytnúť informácie o tom, kedy sú, resp. nie sú, jednotlivé subjekty považované za podnik v ťažkostiach a o postupoch poskytovateľa (pozri vybrané pojmy v kapitole 1.1 ďalej) pri overovaní toho, či overovaný subjekt je podnikom v ťažkostiach¹⁰.

Pojem subjekt na účely tejto metodiky zahŕňa:

- a) prijímateľa,
- b) žiadateľa v procesnom štádiu pred uzavretím zmluvy podľa § 22 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon o príspevkoch z fondov EÚ*“).

1.1 VYBRANÉ POJMY

- **prijímateľ** - subjekt podľa § 3 písm. s) zákona o príspevkoch z fondov EÚ. Do momentu nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, teda do momentu poskytnutia pomoci, sa prijímateľ označuje ako žiadateľ,
- **prijemca štátnej pomoci** - subjekt podľa § 5 ods. 2 zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „*zákon o štátnej pomoci*“). V tejto schéme sa používa pojem prijímateľ pomoci, ktorý obsahovo zodpovedá pojmu prijemca štátnej pomoci podľa zákona o štátnej pomoci,
- **žiadateľ** – subjekt podľa § 3 písm. v) zákona o príspevkoch z fondov EÚ,
- **poskytovateľ** – orgán podľa § 3 písm. w) zákona o príspevkoch z fondov EÚ a/alebo podľa § 5 ods. 1 zákona o štátnej pomoci,
- **hospodárska činnosť** - skutočnosť, či podnik dosahuje alebo nedosahuje zisk (berúc do úvahy subjekty, ktoré nevznikli primárne za účelom dosahovania zisku) je pre účely posúdenia napĺňania, resp. nenapĺňania definície podniku v ťažkostiach, irelevantná. Jediným dôležitým kritériom je, či podnik vykonáva hospodársku činnosť¹¹.

Použitie jednotného čísla zahŕňa aj množné číslo a naopak. Odkazom na právny predpis sa redukuje text tejto metodiky z dôvodu prevencie nadbytočnosti.

2. DEFINÍCIA PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH

¹⁰ Overovanie, či je subjekt podnikom v ťažkostiach, sa uplatňuje vždy, keď sa podpora z fondov alebo štátna pomoc poskytuje podniku a z príslušného právneho základu vyplýva, že túto podmienku je potrebné overiť. V rámci takejto výzvy bude subjekt povinný preukázať, či je alebo nie je podnikom v ťažkostiach.

¹¹ Bod 10, 2.1. Oznámenia Komisie o pojme Štátna pomoc uvedenom v Článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01).

Na účely tejto metodiky je použitá definícia podniku v ťažkostiach podľa čl. 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy¹² v platnom znení (ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 651/2014“), podľa ktorej podnik v ťažkostiach je podnik, v súvislosti s ktorým sa vyskytne aspoň jedna z týchto okolností (v ďalšom texte sa na jednotlivé body tohto zoznamu odkazuje ako na kritériá A – E, prípadne aj E.I a/alebo E.II, alebo spolu ako na kritériá):

- A. V prípade spoločnosti s ručením obmedzeným (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania, MSP, ktorý spĺňa podmienku uvedenú v článku 21 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 651/2014 a požiadavku rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybratým finančným sprostredkovateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej upísaného základného imania. Ide o prípad, keď odpočet akumulovaných strát od rezerv (a všetkých ostatných prvkov, ktoré sa vo všeobecnosti považujú za súčasť vlastných zdrojov spoločnosti) má za následok negatívnu kumulovanú sumu, ktorá presahuje polovicu upísaného základného imania. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť s ručením obmedzeným“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe I k smernici (EÚ) č. 2013/34/EÚ¹³, a „základné imanie“ zahŕňa, ak je to vhodné, akékoľvek emisné ážio.
- B. V prípade spoločnosti, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania, MSP ktorý spĺňa podmienku z článku 21 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 651/2014 a požiadavky rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybratým finančným sprostredkovateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej imania, ako je zaznamenané v účtovnej závierke spoločnosti. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe II k smernici (EÚ) č. 2013/34/EÚ.
- C. Keď je podnik predmetom kolektívneho konkurzného konania alebo spĺňa kritériá domácich právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov.
- D. Keď podnik dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo ak dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.
- E. V prípade podniku, ktorý nie je MSP, keď za posledné dva roky:
 - I. účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu je vyšší než 7,5 a
 - II. pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu je nižší ako 1,0.

¹² Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, p. 1–78.

¹³ SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

3. POSUDZOVANIE PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH

Podnik v ťažkostiach sa posudzuje podľa jednotlivých kritérií uvedených v kapitole 2 tejto metodiky. Subjekt, ktorý je **podnikom¹⁴, sa považuje za podnik v ťažkostiach, ak je ako podnik v ťažkostiach vyhodnotený aspoň v jednom z tých kritérií, ktoré sa na neho vzťahujú.**

Kritériá A, B a E sa posudzujú za príslušné referenčné obdobie.

Pri určovaní referenčného obdobia sa:

- v prípade subjektov, ktoré sú účtovnou jednotkou¹⁵, používajú účtovné obdobia¹⁶ a
- v prípade subjektov, ktoré nie sú účtovnou jednotkou, používajú zdaňovacie obdobia¹⁷.

Referenčné obdobie je :

- a) posledné účtovné obdobie predchádzajúce rozhodnému momentu, za ktoré disponuje subjekt schválenou účtovnou závierkou (ďalej aj „bežné referenčné obdobie“) a účtovné obdobie predchádzajúce bežnému referenčnému obdobiu (ďalej aj „predchádzajúce referenčné obdobie“), ak ide o subjekt, ktorý je účtovnou jednotkou, alebo
- b) posledné zdaňovacie obdobie predchádzajúce rozhodnému momentu, za ktoré subjekt predložil daňovému úradu daňové priznanie (ďalej aj „bežné referenčné obdobie“) a zdaňovacie obdobie predchádzajúce bežnému referenčnému obdobiu (ďalej aj „predchádzajúce referenčné obdobie“), ak ide o subjekt, ktorý nie je účtovnou jednotkou.

Rozhodný moment sa určuje v závislosti od procesnej fázy, v ktorej sa overenie vykonáva (bližšie k mechanizmu overenia pozri kapitolu 6.

Rozhodným momentom pre overenie ku dňu poskytnutia pomoci je:

- deň nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „zmluva o poskytnutí NFP“).

Rozhodným momentom na účely čestného vyhlásenia podľa kapitoly 6.2 je:

- deň poskytnutia súčinnosti podľa § 22 ods. 3 zákona o príspevkoch z fondov EÚ.

Schválenou účtovnou závierkou je pre účely tejto metodiky:

- v prípade subjektu, ktorý má povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna¹⁸ účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu schválená príslušným orgánom subjektu a uložená v registri účtovných závierok. Ak je takýchto

¹⁴ Podnikom je subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právne postavenie a spôsob jeho financovania. Označenie konkrétneho subjektu za podnik teda plne závisí od povahy jeho činnosti. Viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenie, možno na účely uplatnenia tejto schémy pokladať za subjekty tvoriace jednu hospodársku jednotku. Táto hospodárska jednotka sa potom pokladá za relevantný podnik.

¹⁵ Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“)

¹⁶ Podľa § 3 zákona o účtovníctve.

¹⁷ Podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

¹⁸ Mimoriadna účtovná závierka je akceptovaná iba v prípadoch uzavretia účtovných kníh podľa §16, ods. 4, písm. c) a e) zákona o účtovníctve.

účetných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku na účely tejto metodiky sa považuje tá, ktorá bola zo všetkých uložených účtovných závierok subjektu schválená ako prvá. Ak nie je možné určiť, ktorá bola schválená ako prvá, bude subjekt vyzvaný na vysvetlenie. Ak subjekt ešte nemá žiadnu účtovnú závierku schválenú príslušným orgánom subjektu a neuplynula ešte zákonná lehota na schválenie žiadnej účtovnej závierky, postupuje sa pri ňom, ako v prípade subjektu, ktorý nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku,

- v prípade subjektu, ktorý nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna¹⁸ účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu uložená v registri účtovných závierok. Ak je takýchto účtovných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku na účely tejto metodiky sa považuje tá, ktorá bola zostavená prvá. Ak nie je možné určiť, ktorá bola zostavená prvá, bude subjekt vyzvaný na vysvetlenie.

Ak subjekt, ktorý nie je účtovnou jednotkou, predložil za referenčné obdobie daňovému úradu opravné daňové priznanie a/alebo dodatočné daňové priznanie, vychádza sa pri hodnotení podniku v ťažkostiach z posledného dodatočného daňového priznania, a ak také neexistuje, potom sa vychádza z posledného opravného daňového priznania.

Zdroj informácií pre posúdenie podmienok podniku ťažkostiach je závislý od vymedzenia v zmysle čl. 2 ods. 18 nariadenia (EÚ) č. 651/2014 a od spôsobu účtovania podniku¹⁹, najmä:

- účtovná závierka a v nej obsiahnuté príslušné výkazy,
- daňová evidencia,
- ďalšie doplnujúce informácie od subjektu.

KRITÉRIUM A

Kritérium A sa uplatňuje najmä na:

- spoločnosť s ručením obmedzeným,
- akciovú spoločnosť/európsku spoločnosť,
- jednoduchú spoločnosť na akcie,
- štátny podnik,
- družstvo.

Kritérium A sa interpretuje tak, že ak hodnota vlastného imania (obsahujúca napočítané všetky pozitívne aj negatívne položky, ktoré sa do výpočtu vlastného imania započítavajú) bude nižšia než polovica hodnoty základného imania (upraveného o prípadné emisné ážio), došlo hospodárením podniku k takým akumulovaným stratám, ktoré spôsobili, že došlo k strate, resp. prekryvu ½ základného imania podniku.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

$$\text{Vlastné imanie} < \frac{\text{Základné imanie} + \text{emisné ážio}}{2}$$

¹⁹ V systéme podvojného účtovníctva je zdrojom informácií predovšetkým súvaha a výkaz ziskov a strát.

Toto kritérium sa posudzuje len za bežné referenčné obdobie.

KRITÉRIUM B

Kritérium B sa vzťahuje na také právne formy, ktoré povinne netvorí základné imanie a v ktorých niektorý člen/spoločník plne ručí za záväzky podniku. Jedná sa najmä o tieto právne formy:

- verejná obchodná spoločnosť
- komanditná spoločnosť,
- fyzická osoba – podnikateľ.

Kritérium B sa interpretuje tak, že ak akumulovaná strata je väčšia ako polovica hodnoty modifikovaného vlastného imania, došlo hospodárením podniku k zániku viac ako polovice jeho vlastného imania.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

$$Akumulovaná\ strata > \frac{Modifikované\ vlastné\ imanie}{2}$$

Akumulovaná strata je absolútna hodnota záporného výsledku súčtu výsledku hospodárenia za účtovné obdobie a výsledku hospodárenia minulých rokov.

Modifikované vlastné imanie je súčet vlastného imania a akumulovanej straty.

Ak súčet výsledku hospodárenia v bežnom účtovnom období a výsledku hospodárenia minulých rokov nie je záporné číslo, podnik sa podľa tohto kritéria nepovažuje za podnik v ťažkostiach.

Toto kritérium sa posudzuje len za bežné referenčné obdobie.

KRITÉRIUM C

Kritérium C sa uplatňuje na všetky podniky, na ktoré sa vzťahuje zákon o konkurze²⁰ alebo zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy²¹.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- je na majetok resp. na samotný podnik:
 - začaté konkurzné konanie²⁰, alebo
 - vyhlásený konkurz²⁰, alebo
 - zastavené konkurzné konanie pre nedostatok majetku²⁰, alebo
 - zrušený konkurz pre nedostatok majetku²⁰, alebo
- je obec, mesto alebo samosprávny kraj v nútenej správe²¹, alebo
- je zriaďovateľ príspevkovej alebo rozpočtovej organizácie v nútenej správe²¹.

²⁰ Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²¹ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ak existujú dôkazy o tom, že je podnik platobne neschopný²⁰ alebo predĺžený²⁰, posudzuje sa podľa tohto kritéria. Poskytovateľ je oprávnený dožiadať subjekt o príslušné doklady, dôkazy alebo vyhlásenie, ak má pochybnosť o tom, že podnik môže byť platobne neschopný alebo predĺžený. Obdobne sa postupuje v prípade, ak je alebo sa javí byť splnená niektorá z požiadaviek oprávňujúca zavedenie nútenej správy²¹.

Podnik nesmie byť predmetom kolektívneho konkurzného konania ani nesmie spĺňať kritériá právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov.

Toto kritérium sa neviaže na žiadne referenčné obdobie.

KRITÉRIUM D²²

Kritérium D sa uplatňuje na všetky podniky, ak z tejto metodiky výslovne nevyplýva, že určitý podnik je z uplatnenia tohto kritéria vyňatý (pozri napr. kapitolu 4 tejto metodiky).

Kritérium D posudzuje, či podnik dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu. Pomocou podľa predchádzajúcej vety sa rozumie pomoc, ktorú podnik dostal podľa Oznámenia Komisie - Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (2014/C 249/01).

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo
- dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.

Toto kritérium sa neviaže na žiadne referenčné obdobie.

KRITÉRIUM E

Kritérium E sa uplatňuje na veľké podniky.

Kritérium E sa posudzuje za bežné referenčné obdobie a predchádzajúce referenčné obdobie.

Kritérium E sa ďalej člení na kritériá E.I a E.II. Tieto kritériá musia byť splnené kumulatívne, a to za obe referenčné obdobia.

Kritérium E.I nazývame miera zadlženosti podniku (MZ) a posudzuje účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu, ktorý sa určí nasledovne:

$$MZ = \frac{\text{Celkové záväzky podniku}}{\text{Vlastné imanie}}$$

²² Neaplikuje sa na rozpočtové a príspevkové organizácie.

Ide o ukazovateľ podniku na posúdenie miery zadlženosti podniku, ktorá sa počíta ako podiel celkových záväzkov podniku k hodnote vlastného imania podniku.

Celkové záväzky podniku na tieto účely zahŕňajú všetky dlhodobé ako aj krátkodobé záväzky, a to vrátane záväzkov z obchodného styku ako aj hodnotu bankových úverov a finančných výpomocí, ktoré podnik prijal. Pri subjektoch, ktorými sú štátne rozpočtové a štátne príspevkové organizácie, mestá, obce, vyššie územné celky a ich rozpočtové a príspevkové organizácie, je pred započítaním záväzkov vyplývajúcich z transferov zo štátneho rozpočtu²³ možné zohľadniť ich povahu z hľadiska ich vplyvu na hospodársku situáciu takéhoto subjektu.

Kritérium E.II nazývame úrokové krytie počítané z EBITDA (ÚK) a posudzuje pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu. EBITDA je hospodársky výsledok podniku za účtovné obdobie pred zdanením navýšený o nákladové úroky, odpisy a opravné položky. ÚK sa určí nasledovne:

$$\text{ÚK} = \frac{\text{EBITDA}}{\text{nákladové úroky}}$$

Podnik sa podľa kritéria E považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- MZ je v oboch referenčných obdobiach väčší ako 7,5, alebo MZ je v oboch referenčných obdobiach menší ako 0, alebo MZ je v niektorom referenčnom období väčší ako 7,5 a v druhom referenčnom období menší ako 0. MZ sa považuje za väčší ako 7,5 aj v prípade, že ho nie je možné vypočítať z dôvodu, že vlastné imanie je rovné nule a
- ÚK je v oboch referenčných obdobiach menší ako 1.

Podnik sa podľa kritéria E nepovažuje za podnik v ťažkostiach, ak je hodnota nákladových úrokov v niektorom referenčnom období rovná nule. Dôvodom je, že v takomto prípade nemôžu byť splnené obe podkritériá v oboch referenčných obdobiach, pretože ukazovateľ ÚK nie je možné vypočítať (delenie nulou).

²³ Ide o položku súvahy "zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy", v rámci ktorej sa prejavia aj bežné aj kapitálové transfery zo štátneho rozpočtu pre vymenované subjekty, ktoré tieto prijali na plnenie úloh štátu pri prenesenom výkone štátnej správy (vychádzajúc z usmernení MF SR v oblasti účtovníctva poskytnutých a prijatých prostriedkov štátneho rozpočtu podliehajúcich zúčtovaniu) a ktoré by v prostredí obchodných spoločností v zásade zodpovedali vlastným zdrojom financovania spoločnosti účtovaným na kapitálových fondoch, ktoré môžu byť tiež vratné.

VYMEDZENIE VSTUPNÝCH ÚDAJOV - Tabuľka 1 Vstupné údaje pre jednotlivé výpočty

Vzor tlačív	Účtovná zvierka podnikateľov v podvojnóm účtovníctve UZPODv14_1	Účtovná zvierka mikro účtovnej jednotky UZMUJv14_1	Účtovná zvierka v jednoduchom účtovníctve UZFov14_1	Súvaha Úč ROPO SFOV 1 – 01 Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 - 01	Účtovná zvierka neziskovej účtovnej jednotky v sústave podvojného účtovníctva UZNUJ_1	Účtovná zvierka neziskovej účtovnej jednotky v sústave jednoduchého účtovníctva UZNO_1	Daňová evidencia Daňové priznanie FO, typ B, IV oddiel
Celkové záväzky podniku	S_101	S_34	MaZ_20	S_126	S_074	MaZ_16	T1a_St2_R5
Vlastné imanie	S_80	S_25	MaZ_21	S_116	S_061	MaZ_17	T1a_St2_R1 + T1a_St2_R2 + T1a_St2_R3 + T1a_St2_R4 - T1a_St2_R5
Emisné ážio	S_85	doplňujúci údaj	-----	-----	-----	-----	-----
Základné imanie	S_81	S_26	-----	-----	-----	-----	-----
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	S_100	S_33	PaV_12				T1_St1_R10 + T1_St1_R13 - T1_St2_R10 - T1_St2_R13
Výsledok hospodárenia minulých rokov	S_97	S_32	-----				
Akumulovaná strata	S_100 + S_97	S_33 + S_32	PaV_12				Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie
Modifikované vlastné imanie	vlastné imanie + akumulovaná strata	vlastné imanie + akumulovaná strata	vlastné imanie + akumulovaná strata				vlastné imanie + akumulovaná strata
Odpisy	VZaS_21	VZaS_14	doplňujúci údaj	VZaS_030	VZaS_25	doplňujúci údaj	doplňujúci údaj
EBITDA	VZaS_56 + VZaS_49 + VZaS_21	VZaS_35 + VZaS_31 + VZaS_14	PaV_12 + NÚ + odpisy	VZaS_135 + VZaS_042 + VZaS_030	VZaS_75 + VZaS_19 + VZaS_25	PaV_26 + NÚ + odpisy	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie + NÚ + odpisy
Nákladové úroky	VZaS_49	VZaS_31	doplňujúci údaj	VZaS_042	VZaS_19	doplňujúci údaj	doplňujúci údaj

Vysvetlivky k tabuľke 1

Označenie v jednotlivých bunkách tabuľky zložené z písmena/písmen, podčiarkovania a čísla označuje výkaz a číslo riadka, pričom:

Účtovné výkazy:

- S - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Súvaha“
- VZaS - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Výkaz ziskov a strát“
- MaZ - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Výkaz o majetku a záväzkoch“,
- PaV - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Výkaz o príjmoch a výdavkoch“,
Číslo za písmenom predstavuje príslušný riadok výkazu obsahujúci údaje na posúdenie.
- NÚ - nákladový úrok
Číslo za písmenom predstavuje príslušný riadok výkazu obsahujúci údaje na posúdenie.

Daňový výkaz - VI. oddielu daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby – typ B

- T1 - predstavuje tabuľku T1 daňového výkazu
- T1a - predstavuje tabuľka T1a daňového výkazu
- St- predstavuje stĺpec v príslušnej tabuľke
Číslo za písmenom predstavuje poradie stĺpca v tabuľke
- R- predstavuje riadok v príslušnom stĺpci
Číslo za písmenom predstavuje poradie riadku obsahujúceho údaje na posúdenie

Doplňujúci údaj – predstavuje údaj z účtovnej evidencie, ktorý sa nenachádza vo výkazoch účtovnej závierky

Uvedené parametre sa dosadzujú do vzorcov a vyhodnocujú podľa interpretácie uvedenej v kapitole 3.

Označenie zdroja údajov z účtovných závierok v tabuľke 1 zodpovedá aktuálne platnému značeniu riadkov účtovných závierok, ktoré sa používajú pre účtovné obdobie začaté od 1. 1. 2015. Ak subjekt používa tlačivá účtovnej závierky podľa iného vzoru, použije tie riadky takéhoto iného vzoru alebo doplňujúcej evidencie, ktoré svojím obsahom zodpovedajú riadkom identifikovaným v tabuľke 1. Označenia zdroja údajov z daňovej evidencie zodpovedajú aktuálne platnému značeniu daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby – typ B pre rok 2023.

Označenie zdrojov údajov v tabuľke 1 predpokladá, že subjekt korektne vyplnil všetky relevantné riadky účtovnej závierky alebo daňového priznania. V prípade, že to tak nie je, môže poskytovateľ využiť aj iné riadky účtovnej závierky alebo daňového priznania, ak sa takýmto spôsobom dá identifikovať korektný vstupný údaj do výpočtu jednotlivých kritérií (ide najmä o prípady, kedy nie sú vyplnené identifikované súčtové riadky, ale sú vyplnené riadky, ktoré vstupujú do výpočtu príslušného súčtu).

V prípade, ak niektoré účtovné závierky obsahujú delenie údajov podľa príslušnosti k zdaňovanej a nezdaňovanej činnosti, na účely posúdenia znakov podniku v ťažkostiach sa použije súčet hodnôt za zdaňovanú a nezdaňovanú činnosť.

4. VÝNIMKY Z APLIKÁCIE PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH

Pri posudzovaní naplnenia podmienok podniku v ťažkostiach sa berie do úvahy aj informácia o veľkosti podniku a dobe existencie MSP²⁴ k rozhodnému momentu ku dňu poskytnutia pomoci podľa kapitoly 3 tejto metodiky (resp. k rozhodnému momentu na účely čestného vyhlásenia, keď sa vykonáva prvá fáza overovania).

Veľkostná kategória podniku

Ak sa subjekt klasifikoval ako MSP²⁵, neaplikuje sa na tento prípad kritérium E.

Doba existencie MSP

V prípade, že je subjekt MSP, ktorý existuje k rozhodnému momentu kratšie ako 3 roky, tento subjekt sa neposudzuje podľa kritérií A, B a E. Doba existencie MSP sa pritom posudzuje na úrovni celého podniku, t. j. nie je rozhodujúca doba existencie dotknutého subjektu ako právneho subjektu, ale doba existencie podniku, ktorého súčasťou je dotknutý subjekt, pričom táto sa určí ako doba existencie najdlhšie existujúceho právneho subjektu, ktorý je súčasťou skúmaného podniku. V prípade, že podnik k rozhodnému momentu existuje aspoň 3 roky, ale právny subjekt, ktorý je predmetom overovania, existuje k rozhodnému momentu menej ako 3 roky a ešte neschvaľoval účtovnú závierku a neukladal ju v registri účtovných závierok, resp. ak nie je účtovnou jednotkou, ešte nepodával daňové priznanie neposudzuje sa tento subjekt podľa kritérií A, B a E (to neplatí pre podnik na úrovni hospodárskej jednotky).

Paušálne výdavky (v zmysle daňových predpisov)

V prípade podnikov, ktoré uplatňujú paušálne výdavky je nerelevantné posudzovanie kritérií A, B a E, keďže z vecnej podstaty týchto kritérií vyplýva, že sa na takýto typ podniku nevzťahujú alebo nemôže dôjsť k situácii, kedy by takýto podnik bol považovaný za podnik v ťažkostiach podľa týchto kritérií. Kľúčovým predpokladom pritom je, že takýto podnik nevedie evidenciu nákladov, ale jeho náklady sa určujú percentom z príjmov, t. j. takýto podnik nemôže dosiahnuť stratu. Takýto podnik tiež nevytvára základné imanie a nie je tiež možné určiť hodnotu „pasív“ takéhoto podniku, ktorá by sa dala klasifikovať ako základné imanie.

Ďalšie výnimky z aplikácie

Pre právne formy obec, mesto a VÚC je postačujúce zhodnotenie, či je/nie je takýto podnik v nútenej správe, keďže podmienky zavedenia nútenej správy sú prísnejšie než je spôsob výpočtu ukazovateľov podniku v ťažkostiach podľa údajov účtovnej závierky.

Pre právne formy obec, mesto, VÚC, príspevková organizácia, rozpočtová organizácia platí, že takéto subjekty v podmienkach SR nie sú spôsobilé na to, aby im bola poskytnutá pomoc na záchranu alebo

²⁴ vznik podniku napr.:

- dňom, ku ktorému bola spoločnosť zapísaná do obchodného registra (platí pri právnickej osobe),
- dňom ohlásenia živnosti alebo dňom doručenia koncesnej listiny (platí pri fyzickej osobe).

²⁵ V súlade s prílohou I nariadenia (EÚ) č. 651/2014

reštrukturalizáciu. Preto je aj vyhodnotenie takejto podmienky v uvedených prípadoch právnej formy irelevantné.

Pre právne formy obec, mesto, VÚC, príspevková organizácia, rozpočtová organizácia sa takisto neposudzuje podmienka podniku v ťažkostiach na skupine podnikov, keďže sa v praxi neočakáva, že táto právna forma bude pôsobiť na voľnom trhu v kooperácii s ostatnými materskými, alebo dcérskymi spoločnosťami, ktoré majú spoločný zdroj kontroly a ktoré konajú na trhu vzájomne organizovane.

5. HODNOTENIE HOSPODÁRSKEJ JEDNOTKY

Ak je subjekt súčasťou hospodárskej jednotky, aplikuje sa hodnotenie znakov podniku v ťažkostiach aj na túto hospodársku jednotku podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich kapitolách.

5.1 HOSPODÁRSKA JEDNOTKA

Hospodárskou jednotkou sú viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenia medzi sebou navzájom, čím vytvárajú jednu hospodársku jednotku, ktorá koná spoločne organizovane na trhu. Hospodárska jednotka má spoločný zdroj kontroly²⁶.

Ide o skupinu podnikov (členov skupiny) medzi ktorými existujú majetkové, finančné, právne, alebo iné vzťahy (väzby), ktoré umožňujú jednému zdroju dominantným spôsobom ovplyvňovať všetky podniky v takejto skupine.

Hospodárska jednotka sa zostavuje prostredníctvom vzťahov medzi právnickými osobami, ale aj prostredníctvom vzťahov fyzickej osoby, alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne (prepojenie podnikov cez fyzické osoby).

Pri určovaní hospodárskej jednotky nie je relevantné miesto výkonu činností, resp. sídlo jednotlivých podnikov tvoriacich hospodársku jednotku, t. j. do skupiny sa zaraďujú aj podniky mimo územia SR.

Keďže pre určenie skupiny podnikov je podstatný „spoločný zdroj kontroly“, nemali by sa sem zahŕňať také podniky, ktoré síce majú vzťah ku skupine (alebo naopak skupina má vzťah k podniku), avšak miera týchto vzťahov (napr. podiel na majetku alebo iné práva) neumožňuje skupine ovládať takýto podnik, alebo naopak. V bežnej praxi ide predovšetkým o vzťah dcérskej a materskej spoločnosti.

Vo všeobecnosti je pri vzniku pochybností, či konkrétny vzťah medzi jednotlivými členmi skupiny, vrátane zohľadnenia pôsobenia fyzických osôb, zakladá hospodársku jednotku alebo nie, rozhodujúca rozhodovacia prax Súdneho dvora EÚ a v jej súvislosti aj rozhodovacia prax Európskej komisie.

5.2 HODNOTENIE HOSPODÁRSKEJ JEDNOTKY

²⁶ Pozri často kladené otázky k Nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 a 108 zmluvy, otázka č. 5 zverejnené na: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/practical_guide_gber_en.pdf, pracovná verzia slovenského prekladu: <http://www.statnapomoc.sk/wp-content/uploads/2015/12/FAQ-GBER-1-cast1.pdf>

Konsolidované údaje

Pri hodnotení znakov podniku v ťažkostiach na hospodárskej jednotke sa vychádza zo spoločných finančných (ekonomických) údajov hospodárskej jednotky ako celku, t. j. hodnotenie znakov sa vykonáva na základe konsolidovaných účtovných údajov.

Konsolidované údaje pritom nemusia v tomto kontexte predstavovať len údaje, ktoré sa konsolidujú za hospodársku jednotku podľa platnej legislatívy, ale aj konsolidáciu údajov za hospodársku jednotku „širšiu“, čo môže v praxi predstavovať skupinu právnych subjektov presahujúcu právne subjekty, ktoré sa v zmysle účtovných pravidiel konsolidujú v skupine.

Pokiaľ je hospodárska jednotka totožná so skupinou právnych subjektov, ktorá sa v zmysle pravidiel smerníc/zákona o účtovníctve konsoliduje, posúdia sa znaky podniku v ťažkostiach na úrovni skupiny na základe údajov konsolidovanej účtovnej závierky.

Pokiaľ nie je hospodárska jednotka totožná so skupinou právnych subjektov, ktorá sa v zmysle pravidiel smerníc/zákona o účtovníctve konsoliduje, posúdia sa znaky podniku v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky na základe osobitnej tzv. ad hoc konsolidácie údajov konsolidovaných a/alebo individuálnych účtovných závierok právnych subjektov tvoriacich hospodársku jednotku.

Subjekt, ktorý je materskou účtovnou jednotkou, ktorá nemá povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku podľa platnej legislatívy, alebo je členom konsolidovaného celku, ktorého materská účtovná jednotka nemá povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku podľa platnej legislatívy, je povinný zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku alebo zabezpečiť jej zostavenie materskou účtovnou jednotkou pre účely posúdenia kritérií podľa tejto metodiky.

Subjekt, ktorý je súčasťou hospodárskej jednotky, ktorá nepredstavuje konsolidovaný celok, alebo je širšia ako konsolidovaný celok, a nie je možné zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, je povinný zostaviť spoľahlivé agregované finančné údaje za hospodársku jednotku, z ktorých bude možné posúdiť splnenie kritérií podniku v ťažkostiach. Takéto agregované finančné údaje sa potom považujú za konsolidované údaje podľa tejto metodiky.

Konsolidovaná účtovná závierka sa zostavuje podľa metód a zásad ustanovených v nariadení Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy (Ú. v. EÚ L 320, 29. 11. 2008) v platnom znení alebo podľa obdobných pravidiel platných pre materskú účtovnú jednotku podľa príslušných právnych predpisov.

Pokiaľ z objektívnych dôvodov nevie subjekt získať údaje pre vykonanie ad hoc konsolidácie alebo agregácie finančných údajov (napr. z dôvodu, že niektorý z členov hospodárskej jednotky takéto údaje odmieta poskytnúť, alebo sú údaje nepoužiteľné – napr. z dôvodu odlišného spôsobu vedenia účtovníctva v tretích krajinách a pod.) subjekt posúdi znaky podniku v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky s určitou mierou neistoty. V tomto prípade je posúdenie znakov podniku v ťažkostiach vykonané v dobrej viere subjektu a vyhlásenie subjektu o hospodárskej jednotke sa považuje za vyhlásenie v dobrej viere.

Subjekt nesmie vyhlásením uviesť poskytovateľa do omylu. Vyhlásenie, že hospodárska jednotka nie je v ťažkostiach môže subjekt poskytnúť aj v prípade chýbajúcich údajov niektorých členov skupiny avšak len v prípade, ak aj bez týchto údajov možno odôvodnene predpokladať, že hospodárska jednotka nie je v ťažkostiach.

Subjekt sa považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- ako právny subjekt, je na základe svojich individuálnych údajov podnikom v ťažkostiach a/alebo
- hospodárska jednotka, ktorej je členom, je na základe konsolidovaných údajov podnikom v ťažkostiach.

Ak nie je splnená žiadna z podmienok uvedených v predchádzajúcom odseku, subjekt sa nepovažuje za podnik v ťažkostiach, a to ani v prípade, že niektoré iné právne subjekty, ktoré sú členom rovnakej hospodárskej jednotky ako dotknutý subjekt, sú na základe svojich individuálnych údajov podnikom v ťažkostiach.

6. MECHANIZMUS OVEROVANIA

Podmienka nebyť podnikom v ťažkostiach je overovaná vo viacerých fázach projektového cyklu.

Overovanie pozostáva z prvej a z druhej fázy overovania, ako sú ďalej špecifikované v rôznych situáciách, ktoré môžu nastať voči rôznym subjektom.

6.1 PRVÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH – SPÔSOB OVERENIA

Prvotnú identifikáciu toho, či subjekt spĺňa podmienku nebyť podnikom v ťažkostiach, subjekt vykoná sám so zohľadnením informácií uvedených v tejto metodike a podľa konkrétnych podmienok určených vo výzve. Subjekt zhodnotí, či napĺňa/nenapĺňa definície podniku v ťažkostiach. Poskytovateľ môže na tento účel poskytnúť subjektom „Test podniku v ťažkostiach“, ktorý v takomto prípade poskytovateľ pripraví. Vyplnenie „Testu podniku v ťažkostiach“ potom predstavuje pre žiadateľa prvotnú rýchlu identifikáciu toho, či je podnikom v ťažkostiach.

Ako výstup vykonaného zhodnotenia podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach v prvej fáze overenia subjekt predkladá čestné vyhlásenie, ktorého vzor bude zverejnený na webovom sídle poskytovateľa spolu s ostatnou dokumentáciou k poskytnutiu súčinnosti. Toto čestné vyhlásenie zahŕňa všetky kritériá uvedené v kapitole 2 tejto metodiky a zároveň skutočnosť, že subjekt nie je členom žiadnej hospodárskej jednotky, resp., že hospodárska jednotka, ktorej je členom, nie je podnikom v ťažkostiach.

6.2 PRVÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH – ČASOVÉ HĽADISKO

Prvá fáza overovania prebieha v etape pred uzavretím zmluvy o poskytnutí NFP v rámci poskytnutia súčinnosti podľa § 22 ods. 3 zákona o príspevkoch z fondov EÚ.

6.3 DRUHÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH

Druhá fáza overovania podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach nastane následne po rozhodnom momente pre overenie ku dňu poskytnutia pomoci podľa kapitoly 3. Overenie sa vykonáva povinne, vykonáva ho poskytovateľ, a to na základe údajov platných k rozhodnému momentu pre overenie ku dňu poskytnutia pomoci podľa kapitoly 3.

Základom pre vyhodnotenie splnenia podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach je jeden alebo viacero dokumentov podľa toho, akou skutočnosťou sa zakladá rozhodný moment vo vzťahu k danému subjektu. V rámci overenia bude preto subjekt povinný predložiť údaje potrebné na vyhodnotenie podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach podľa ustanovení zmluvy o poskytnutí NFP, podľa riadiacej dokumentácie a/alebo podľa schémy štátnej pomoci. Tieto údaje pozostávajú z čestného vyhlásenia ku kritériám C a D a k hospodárskej jednotke, ktorého vzor zverejní poskytovateľ v rámci Príručky pre prijímateľa. Kritériá A, B a E poskytovateľ vyhodnotí na základe údajov dostupných v registri účtovných závierok. V odôvodnených prípadoch (napr. dotknutá účtovná závierka nie je dostupná v registri účtovných závierok, nie je daná dostatočná miera detailu účtovnej závierky, existuje nejednoznačnosť overenia z dostupných údajov, existujú pochybnosti o pravdivosti čestného vyhlásenia) môže poskytovateľ vyzvať dotknutý subjekt na poskytnutie doplňujúcich údajov. Všetky údaje, ktoré subjekt poskytne pre účely overenia a ktoré sa bežným spôsobom nedajú overiť, sa považujú za poskytnuté v dobrej viere a ak neexistujú odôvodnené pochybnosti, tak z nich poskytovateľ pri overení vychádza.

Postupom podľa tejto metodiky poskytovateľ overí splnenie podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach na úrovni právneho subjektu, a to u všetkých subjektov. Zároveň bude poskytovateľ vykonávať náhodnú vzorkovú kontrolu podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky na základe vopred stanovených objektívnych kritérií²⁷. Na tento účel si od vybraných subjektov vyžiada doplňujúce údaje, najmä konsolidované údaje podľa kapitoly 5.2 tejto metodiky a informácie o štruktúre hospodárskej jednotky. Veľkosť vzorky pre overenie podmienky nebyť v ťažkostiach závisí od vyhodnotenia rizík vo vzťahu k posudzovanej skupine subjektov, napr. vo vzťahu k danej výzve/hodnotiacemu kolu danej výzvy, ktoré projekty sú predmetom zazmluvňovania, ako aj od administratívnych možností poskytovateľa.

Overenie je potrebné zrealizovať pred úhradou prvého finančného plnenia, napr. pred úhradou prvej žiadosti o platbu. Poskytovateľ si preto vyhradzuje právo pozastaviť výkon príslušnej administratívnej finančnej kontroly, napr. výkon administratívnej finančnej kontroly žiadostí o platbu, do času vykonania tohto overenia. Ak k úhrade finančného plnenia nedochádza, overenie je potrebné vykonať v čase vyplývajúcom z dokumentácie poskytovateľa, čím skôr po poskytnutí pomoci.

Všetky pojmy, definície a postupy určené v tejto metodike predpokladajú, že subjekt dodržiava ustanovenia platnej legislatívy. Na postupy, ktoré sú v rozpore s platnou legislatívou a údaje, ktoré sú výsledkom takýchto postupov, sa neprihliada, s výnimkou podľa nasledujúcej vety. Ak v dôsledku nedodržania ustanovení platnej legislatívy nie sú k dispozícii údaje, ktoré by inak boli k dispozícii (napr.

²⁷ Objektívne kritéria pre náhodnú vzorkovú kontrolu podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky stanovuje každý poskytovateľ samostatne pre projekty rovnakého, resp. obdobného typu.

nie je zostavená a/alebo zverejnená účtovná závierka napriek uplynutiu zodpovedajúcich lehôt), alebo nie sú vykonané požadované úkony (napr. nie je schválená účtovná závierka napriek uplynutiu lehoty na jej schválenie), bude posúdenie podniku v ťažkostiach vykonané až po vykonaní nápravy zo strany dotknutého subjektu.

Vo vzťahu k overeniu podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach vo vzťahu k prijímateľovi sa osobitne uvádzajú nasledovné skutočnosti:

- (i) rozhodujúcim právnym základom pre overenie je zmluva o poskytnutí NFP²⁸. V prípade rozporu medzi zmluvou o poskytnutí NFP a inými dokumentami poskytovateľa, má prednosť zmluva o poskytnutí NFP,
- (ii) prijímateľ je povinný do 10 pracovných dní od nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP predložiť poskytovateľovi údaje potrebné na overenie podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach,
- (iii) k vykonaniu overenia musí dôjsť čo najskôr, a to vždy pred preplatením prvej žiadosti o platbu,
- (iv) po vykonaní overenia poskytovateľ oznámi výsledok overenia prijímateľovi (čl. 4 ods. 4.5 vzorovej zmluvy o poskytnutí NFP a čl. 19 VZP),
- (v) ak zmluva o poskytnutí NFP obsahuje rozvázovaciu podmienku jej účinnosti, dorúčením oznámenia poskytovateľa prijímateľovi o tom, že podľa overenia prijímateľ ku dňu poskytnutia pomoci nespĺňa podmienku nebyť podnikom v ťažkostiach, zmluva o poskytnutí NFP zaniká (bez potreby vykonania ďalšieho úkonu, napríklad odstúpenia od zmluvy alebo iného),
- (vi) ak zmluva o poskytnutí NFP nemá obsiahnutú rozvázovaciu podmienku jej účinnosti podľa bodu (v) vyššie alebo ak overenie poskytovateľ nevykonal do preplatenia prvej žiadosti o platbu, a súčasne z overenia vyplýva, že prijímateľ nespĺňa podmienku nebyť podnikom v ťažkostiach ku dňu poskytnutia pomoci, poskytovateľ odstúpi od zmluvy o poskytnutí NFP a súčasne bude žiadať vrátenie celej sumy vyplateného NFP spolu s úrokom.

7. OSOBITNÉ POSTUPY APLIKOVANIA VÝNIMIEK NA STRANE POSKYTOVATEĽA

V prípadoch, kedy v rámci nastavenia príslušnej výzvy nie je potrebné overovať veľkostnú kategóriu podniku a/alebo dobu existencie MSP na iné účely ako je overenie podniku v ťažkostiach, môže poskytovateľ pri prvotnom overení upustiť od aplikácie týchto dvoch výnimiek a overiť všetky subjekty ako veľké podniky. Následne pristúpi k overeniu veľkostnej kategórie podniku a doby existencie MSP už len v prípadoch, kedy by aplikácia týchto výnimiek mohla mať dopad na vyhodnotenie podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach.

²⁸ Skutočnosti uvádzané v tejto kapitole 6.3 ohľadne zmluvy o poskytnutí NFP sa vzťahujú primerane, pokiaľ to zákonné podmienky a obsah rozhodnutia podľa § 13 ods. 2 zákona o príspevkoch z fondov EÚ umožňujú, aj na rozhodnutie podľa § 13 ods. 2 zákona o príspevkoch z fondov EÚ.